11/04/2019

Να κάνουμε αγώνα για να αφαιρέσουμε το προσωπείο μας, αλλιώς το αφαιρεί ο Θεός!

/ Ορθόδοξες Προβολές

—Γέροντα, εἶναι χαρακτηριστικό νομίζω ὅτι ἐνῶ ὁ τελώνης ἔδειξε τόν πραγματικό του ἑαυτό, ὁ Φαρισαῖος, ἐκτός τῶν ἄλλων, φοροῦσε προσωπεῖο. Καί βέβαια ὄχι μόνο αὐτός.

—Εἶναι ἀλήθεια ὅτι πολλές φορές φοροῦμε ὅλοι προσωπεῖο. Λίγο-πολύ ὅλοι ἔχουμε ἀπό ἕνα προσωπεῖο. Ἄλλοι εἴμαστε καί ἄλλοι ἐμφανιζόμαστε. Καί πρέπει νά γίνεται ἕνας ἀγώνας νά ἀφαιρῆται τό προσωπεῖο, διότι ὅταν δέν τό ἀφαιροῦμε ἐμεῖς, μᾶς τό ἀφαιρεῖ ὁ Θεός. Καί πολλές φορές μᾶς τό ἀφαιρεῖ κατά τρόπο συγκλονιστικό.

Νά προσέχουμε νά μή φαινώμαστε ἀλλοιώτικοι ἀπ᾽ ὅ,τι εἴμαστε. Προπάντων μερικοί ἀπό μᾶς τούς εὐσεβεῖς, κληρικούς καί λαϊκούς, πού ἔχουμε μία ἁγιοφάνεια, μία εὐσεβοφάνεια, στό περιβάλλον μας. Βέβαια, ὄχι στό στενό περιβάλλον μας· ἐκεῖ μᾶς ξέρουν.

Οἱ γυναῖκες ξέρουν τούς ἄνδρες, οἱ ἄνδρες τίς γυναῖκες, τά παιδιά τούς γονεῖς, οἱ γονεῖς τά παιδιά. Ἔλεγαν παληά ὅτι «τή χειρότερη γνώμη γιά τό Βασιλιά τήν ἔχουν οἱ θαλαμηπόλοι του», διότι αὐτοί ξέρουν τίς ἀδυναμίες του, ξέρουν καί τά ἐλαττώματά του. Ἐνῶ ὁ πολύς κόσμος τόν βλέπει μέσα στήν αἴγλη τοῦ κάθε Βασιλέα. Κάθε ἀνώτατο ἄρχοντα, ἐκκλησιαστικό, πολιτικό, πνευματικό, δικαστικό, κοινωνικό, γενικά ὁτιδήποτε, τόν βλέπουν ἀπό μακρυά, ἀπό ἀπόστασι καί δέν

βλέπουν τά ἐπί μέρους.
Λοιπόν, στό ἄμεσο περιβάλλον μας δέν εἶναι εὔκολο νά κρυφτοῦμε. Δέν μποροῦμε ἐκεῖ νά ἔχουμε προσωπεῖο. Πέφτει ἐκεῖ τό προσωπεῖο. Ἀλλά στό ἀπώτερο περιβάλλον ἐκεῖ πάντοτε φορᾶμε προσωπεῖο. Νά προσπαθοῦμε νά μήν τό φορᾶμε αὐτό τό προσωπεῖο καί νά φαινώμαστε ποιοί πραγματικά εἴμαστε. Διότι, ἐπαναλαμβάνω, πολλές φορές τό προσωπεῖο τό ἀφαιρεῖ ὁ Θεός. Καί τότε φαινόμαστε μέ ὅλη τή γυμνότητά μας, πόσο ἄθλιοι καί ἐλεεινοί εἴμαστε. Νά μή φοροῦμε προσωπεῖο.Νά μή δείχνουμε εὐσεβοφάνεια καί ἁγιοφάνεια. Αὐτοί πού εἴμαστε, αὐτοί νά φαινώμαστε.
—Εἶναι προτιμότερο νά εἴμαστε εἰλικρινεῖς, ἔστω καί ἄν θά γίνουμε δυσάρεστοι στούς ἄλλους καί ἐκνευρισθοῦμε ἤ νά χρησιμοποιήσουμε μάσκα γιά νά φανοῦμε εὐγενεῖς χωρίς νά εἴμαστε;
—Ὑπάρχει ἕνας τρόπος μέ τόν ὁποῖο μποροῦμε νά εἴμαστε εἰλικρινεῖς χωρίς νά εἴμαστε ὠμοί. Καί ὄχι νά φοροῦμε μάσκα. Πολλοί παρεξηγοῦν τήν εἰλικρίνεια καί νομίζουν ὅτι εἰλικρίνεια εἶναι νά λές τά πάντα εὐκαίρως-ἀκαίρως ἔστω καί ἄν προσβάλλης τόν ἄλλο χωρίς λόγο. Τό «λέω τήν ἀλήθεια» δέν σημαίνει ὅτι λέω ὁτιδήποτε ξέρω εἴτε χρειάζεται εἴτε δέν χρειάζεται νά τό πῶ. Ὄχι. Αὐτό εἶναι ἔλλειψι συνέσεως.
Συγχωρεῖστε μου ἕνα ἀνέκδοτο. Κάποτε, λέει, ὁ Χότζας μάλωνε μέ τή γυναῖκα του καί ἡ γυναῖκα του ἀποφάσισε νά πάη στόν κατῆ καί νά ζητήση διαζύγιο. Πῆγε. Λέει: «Τί παράπονο ἔχεις ἀπό τόν ἄνδρα σου;».
«Κατῆ μου, λέει ὅλες τίς ἀλήθειες».
Λέει, «αὐτό εἶναι προσόν, εἶναι μεγάλο πράγμα, ἀρετή, νά λέη ὅλες τίς ἀλήθειες!».
«Μά εἶναι ἀνυπόφορος. Δέν χρειάζεται νά τίς λέη ὅλες. Εἶναι καί μερικές πού δέν εἶναι ἀπαραίτητο».
«Μά εἶσαι καλά; Λέει τίς ἀλήθειες ὁ ἄνδρας σου καί εἶναι ἀνυπόφορος;».
«Κατῆ μου, εἶναι ἀνυπόφορος, σοῦ λέω, καί σέ μένα καί στούς ἄλλους».
«Δέν μπορῶ», λέει, «νά σοῦ δώσω διαζύγιο γι᾽ αὐτό τό λόγο».
«Μά εἶναι ἀνυπόφορος!».
«Δέν μπορῶ νά σοῦ δώσω.
Ἐν πάση περιπτώσει, ἀφοῦ ἐπιμένεις, ἐλᾶτε αὔριο ἐδῶ νά σᾶς δῶ καί τούς δύο». Πάει τήν ἄλλη μέρα ἡ γυναῖκα μέ τό Χότζα. Ὅταν μπῆκαν μέσα, κάνει ἕνα τεμενά ὁ χότζας, «Προσκυνῶ, κατῆ μου, μονόφθαλμε». Ὁ κατῆς ἦταν μονόφθαλμος, ἀλλά δέν ὑπῆρχε λόγος νά τοῦ πῆ: «Προσκυνῶ, κατῆ μου, μονόφθαλμε». Ἀλήθεια ἦταν, ἀλλά δέν χρειαζόταν νά λεχθῆ αὐτή ἡ ἀλήθεια. Ὁ μύθος, τό ἀνέκδοτο, δηλώνει πολλά.

Λοιπόν, δέν σημαίνει ὅτι ἄν δοῦμε στό δρόμο ἕναν ἄνθρωπο καί εἶναι στραβός, νά τοῦ ποῦμε «καλημέρα, στραβέ». «Καλημέρα, ἀγαπητέ μου». «Καλημέρα, κύριε». «Καλημέρα, ἄνθρωπέ μου». Λοιπόν, νά ξεχωρίζουμε τά πράγματα. Πολλές φορές νομίζουμε ὅτι εἰλικρίνεια εἶναι νά βρίζουμε τόν ἄλλο, ἤ νά τοῦ λέμε κάποιο ἐλάττωμα, τό ὁποῖο ἔχει. Δέν εἶναι αὐτό θέμα εἰλικρινείας.

Ἀλλά νά μήν ὑποκριθοῦμε. Ἄλλο τό ἕνα, ἄλλο τό ἄλλο. Λοιπόν, εἰλικρινεῖς μέν καί χωρίς μάσκα, ἀλλά ὄχι ποτέ ὑβριστές, ἤ προσβλητικοί ἐναντίον τῶν ἄλλων. Κι ὅταν ἔλθη μία διαφωνία, κάτι, ἐκεῖ θά διαχωρίσουμε τή θέσι μας καί θά ποῦμε: «Ἐγώ διαφωνῶ σ᾽ αὐτό τό πράγμα».

Αρχιμ. Επιφανίου Θεοδωροπούλου (επιμ. Άρχιμ. Ιωάννου Κωστώφ),
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ, Εκδόσεις Άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, Σταμάτα 2019